

นายนิโรจน์ แสนไชย

อายุ ๖๙ ปี
การศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานภาพ สมรส
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลวังพาง
 อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ ๐๘๑ ๙๕๑ ๔๖๕๙
อาชีพ เกษตรกรรม (สวนลำไย)

อาชีพทำสวน

อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

ผลงานดีเด่น

ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู อุปสรรคในการสร้างผลงาน

๑. ความคิดริเริ่มและความพยายามฟื้นฟู
อุปสรรคในการสร้างผลงาน

“เน้นการทำเกษตรเชิงวิจัยทดลอง พัฒนาคุณภาพ
แก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดโดยการผลิตนอกฤดู มี
ผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี” ในอดีตเริ่มจากการปลูก
พืชล้มลุกเป็นหลักได้แก่ ยาสูบ แตงโม ข้าวโพดหวาน
กระเทียม และมีการปลูกมะม่วง ลำไย เสริมเป็นพืชรอง
ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกลำไยเป็นหลัก เนื่องจาก
ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน สภาพพื้นที่

อำเภอเวียงหนองล่องมีความเหมาะสม มีแหล่งน้ำแม่น้ำปิง และมีตลาดรองรับจำนวนมาก ปัจจุบันมีต้นลำไย จำนวน ๓,๒๖๔ ต้น โดยปลูกลำไยระยะชิด บังคับทรงพุ่ม ต้นเตี้ย ระยะปลูก ๖ x ๖ เมตร ใช้กล้าพันธุ์ลำไยที่เพาะมาจากเมล็ด แล้วทำการเปลี่ยนยอดเป็นลำไยอีดอทั้งหมด ทำให้ ต้นลำไยมีรากแก้วช่วยในการยึดต้นลำไยไม่ให้โค่นล้มได้ง่าย ทนลมทนแล้งได้ดีกว่ากิ่งตอน การปลูกลำไยโดยทั่วไป จะใช้กิ่งตอนไม่มีรากแก้ว ทำให้โค่นล้มได้ง่ายต้องใช้ไม้ไผ่ ค้ำยันเป็นการสิ้นเปลืองเพิ่มต้นทุนการผลิตและเป็นการทำลายป่าเพราะไม้ไผ่ส่วนใหญ่ตัดมาจากป่า

๒. การนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ พื้นที่และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๑) การจัดการพื้นที่ที่เหมาะสม มีการแบ่งโซน ในการกำหนดรุ่นการผลิตให้สามารถมีผลผลิตออกตลอดทั้งปี และมีการวางระบบน้ำแบบอัตโนมัติ

๒) การเปลี่ยนยอดลำไย (การเลียบยอดลำไย) โดยได้คิดค้นและทดลองเป็นคนแรกในประเทศไทย เพื่อแก้ปัญหาการโคนล้มและการค้ำยัน เมื่อประสบผลสำเร็จจึงนำความรู้ไปเผยแพร่สู่เกษตรกรชาวสวนลำไย

๓) เทคโนโลยีการกระตุ้นให้ลำไยออกดอก เป็นบุคคลกลุ่มแรกที่ทดลองใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต เพื่อบังคับให้ลำไยออกนอกฤดูได้ตลอดทั้งปี ทำให้ได้ผลลำไยสดที่มีคุณภาพสูง เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ช่วยลดปริมาณผลผลิตลำไยในฤดู

๔) เทคโนโลยีการให้น้ำลำไยในระบบท่อผ่าน หัวมินิสปริงเกอร์และใช้เครื่องตั้งเวลา (Timer) ในการควบคุมการให้น้ำอัตโนมัติ เป็นระบบที่สามารถเพิ่มหรือลดระยะเวลาการให้น้ำขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ สะดวกต่อการใช้งานและมีประสิทธิภาพ ต้นทุนต่ำหาซื้อวัสดุอุปกรณ์และติดตั้งง่าย ช่วยลดต้นทุนแรงงาน มีความแม่นยำในการตั้งเวลาทำให้การให้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕) เทคโนโลยีการตัดแต่งกิ่ง ด้วยเครื่องตัดหญ้าสะพายแบบข้ออ่อน ซึ่งช่วยให้สามารถตัดแต่งกิ่งได้รวดเร็ว ผลสวຍ กิ่งลำไยไม่ฉีกขาด ประหยัดเวลาในการตัดแต่ง ใช้เวลาในการตัดแต่งกิ่งไม่เกิน ๕ นาทีต่อต้น ทำให้ลดต้นทุนค่าแรงงานได้เป็นอย่างดี

๖) การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น ใช้รถไถพร้อมคน เครื่องพ่นยาแอร์บลาสต์ ในการพ่นสารเคมี ใช้เครื่องตัดหญ้าแบบเบี่ยงเข้าต้น

๓. การแก้ปัญหาของเกษตรกรด้านพื้นที่ ด้านวิชาการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) ด้านวิชาการ มีการพัฒนาวิชาการและเทคโนโลยีด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ ให้ความร่วมมือกับนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชชมงคลลำปาง ภาครัฐ และเอกชน ทำการวิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับลำไย เช่น เรื่อง สารโพแทสเซียมคลอเรตตกค้างในดิน ความต้องการใช้ปุ๋ยของลำไยตลอดทั้งปี การตัดแต่งทรงพุ่มลำไย ความแตกต่างของระบบรากลำไยแบบกิ่งตอนเทียบกับแบบเพาะเมล็ดแล้วเลียบยอด ฮอร์โมนพืช การทำให้ผลลำไยมีขนาดใหญ่ ฯลฯ

๒) ด้านเศรษฐกิจ มีการวางแผนการผลิตและการตลาด โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของผลผลิต ให้ผลผลิตมีคุณภาพสูง มีการผลิตนอกฤดู กำหนดเวลาในการออกผลผลิตไม่ให้ตรงกับช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตมีราคาตกต่ำ อีกทั้ง ผลผลิตสดมีคุณภาพสูง ทำให้ไม่มีผลผลิตที่ตกเกรด ลดปัญหาเรื่องการจัดการผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ

๓) ด้านสังคม การเมือง มีการรวมกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยเวียงหนองล่อง เพื่อช่วยกันพัฒนา ด้านการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนผลผลิต ด้านคุณภาพ ด้านการตลาด และด้านการจัดการบริหารกลุ่ม

๔) ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร มีการปันเศษกิ่งไม้และใช้เศษใบไม้ในการคลุมหน้าดินแทนการเผา ทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เองภายในสวนลำไย เลี่ยงขบอดแทนการกึ่งตอน ทำให้ไม่ต้องใช้ไม้ค้ำยันต้นลำไย

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

๑. ผลผลิตต่อไร่

- ปี ๒๕๕๙ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๖๔๐ กก./ไร่
(ผลผลิตเฉลี่ยจังหวัดลำพูน ๗๔๕ กก./ไร่)

- ปี ๒๕๖๐ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๗๕๐ กก./ไร่
(ผลผลิตเฉลี่ยจังหวัดลำพูน ๘๔๔ กก./ไร่)

- ปี ๒๕๖๑ ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๘๐๐ กก./ไร่
(ผลผลิตเฉลี่ยจังหวัดลำพูน ๙๓๒ กก./ไร่)

๒. ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร พืชลำไย จำนวน ๘๖ ไร่ และได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิชาการเกษตรดีที่เหมาะสม ประจำปี ๒๕๕๙ (ระดับประเทศ)

๓. มีการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดที่ดี

- การบริหารจัดการการผลิต มีการแบ่งโซนในการผลิตลำไย เป็น ๔ รุ่น ทั้งในฤดูและนอกฤดู เพื่อให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี และมีการคัดเกรดผลผลิต

- การบริหารจัดการด้านการตลาด ลำไยสวนแสนไชยเป็นลำไยที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด โดยทางสวนมีการจำหน่ายผลผลิต ๒ รูปแบบ คือ บรรจุตะกร้าเอง ส่งส่งออกพร้อมกับทางกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน และจำหน่ายแบบรถร่วง และแบบขายเหมาผ่านพ่อค้าคนกลาง เพื่อบริหารจัดการด้านแรงงาน และระยะเวลาในการเก็บผลผลิต

๔.ทุนและรายได้ (ย้อนหลัง ๓ ปี)

- ปี ๒๕๕๙

รายได้เฉลี่ยต่อไร่: ๓๘,๙๗๘ บาท

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่: ๘,๙๒๕ บาท

กำไรเฉลี่ยต่อไร่: ๓๐,๐๕๓ บาท

- ปี ๒๕๖๐

รายได้เฉลี่ยต่อไร่: ๕๙,๕๕๒ บาท

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่: ๘,๘๒๒ บาท

กำไรเฉลี่ยต่อไร่: ๕๑,๑๓๐ บาท

- ปี ๒๕๖๑

รายได้เฉลี่ยต่อไร่: ๕๖,๘๗๔ บาท

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่: ๑๑,๔๗๔ บาท

กำไรเฉลี่ยต่อไร่: ๔๕,๓๙๖ บาท

หมายเหตุ: ต้นทุนการผลิต ปี ๒๕๖๑

เพิ่มขึ้นเนื่องจากการปรับปรุงสวนลำไย เช่น การวางระบบท่อน้ำเพิ่มเติม การเปลี่ยนท่อน้ำ การเปลี่ยนและเดินสายไฟใหม่ และการปรับถมถนนภายในสวน

๕. การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการการผลิตทางสวนแสนไชยให้ความสำคัญการผลิตลำไยให้มีคุณภาพ และต้นทุนต่ำ โดยนำเครื่องจักรและเทคโนโลยีมาปรับใช้ ในด้านการลดต้นทุน ได้แก่

๑) การปลูกลำไยที่มีรากแก้ว สามารถลดต้นทุนไม้ค้ำยันได้ ๔,๔๐๐ บาท/ไร่ ๒) การควบคุมทรงพุ่มให้มีลักษณะต้นเตี้ยสามารถลดต้นทุนค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ๑,๐๐๐ บาท/ไร่ ๓) การกำจัดวัชพืช ใช้รถไถตัดหญ้าลดต้นทุนแรงงาน ได้ ๑๔๓ บาท/ไร่ ๔) ระบบน้ำอัตโนมัติควบคุมเวลา สามารถลดต้นทุนแรงงาน ได้ ๕๐๐ บาท/ไร่ ๕) การใส่ปุ๋ยตรงตามความต้องการของพืช ลดต้นทุนการผลิต ได้ ๓,๓๗๐ บาท/ไร่ ๖) ใช้เครื่องพ่นสารเคมีแบบคนและแบบแอร์บลาสต์ ลดต้นทุนค่าจ้างแรงงานและสารเคมีลงได้ ร้อยละ ๔๐ ด้านคุณภาพ สวนแสนไชย มีการตัดแต่งทรงพุ่ม ตัดแต่งข้อผลลำไย และใช้สารเคมีถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย ตรงกับช่วงของการเจริญเติบโต ส่งผลให้สวนแสนไชยสามารถผลิตลำไยคุณภาพเกรด AA ร้อยละ ๕๐ A ร้อยละ ๓๐ B ร้อยละ ๑๕ C ร้อยละ ๕

ความยั่งยืนในอาชีพ

- พื้นที่สวนนี้เป็นที่มรดกมีเอนด็อกต้องตามกฎหมาย ทำการเกษตรมาเกือบ ๙๐ ปี ลำไยที่ให้ผลผลิตปัจจุบันมีอายุประมาณ ๒๐ - ๒๑ ปี และเป็นพืชที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นมาโดยตลอด

- มีการเพิ่มผลผลิตต่อไร่และคุณภาพของผลผลิตให้สูงขึ้นแทนการเพิ่มพื้นที่ปลูก

- มีทายาทสืบทอดการทำเกษตร คือ นางสาวรุจิอร แสนไชย ซึ่งเป็นธิดา โดยจบการศึกษาปริญญาโทจาก University of South Australia มาสืบทอดการทำสวนลำไย ซึ่งได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากคุณนิโรจน์ แสนไชย เพื่อที่จะพัฒนาต่อยอดการทำสวนลำไยอย่างยั่งยืน และมั่นคง

การขยายผล

๑. เป็นสถานที่อบรม ให้ความรู้ ศึกษาดูงาน และฝึกงาน ของนักเรียน นักศึกษาและบุคคลทั่วไป

๒. สวนแสนไชยเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเวียงหนองล่อง และคณะกรรมการแปลงใหญ่ลำไยเวียงหนองล่อง เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเรื่องลำไย ให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. เป็นผู้จัดรายการให้ความรู้ด้านการเกษตร ที่วิทยุชุมชน PPS Radio ของอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ คลื่น ๑๐๗ mHz ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.

ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่าง ๆ

- เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- เป็นคณะกรรมการแปลงใหญ่ลำไยเวียงหนองล่อง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- เป็นประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจอมทอง จ.เชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓

- ประธานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลวังผาง อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- อนุกรรมการป้องกันแก้ไขปัญหาลำไยภาคเหนือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔

- ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕

- ประธานคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและการถ่ายทอดเทคโนโลยีภาคเหนือตอนบน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

- ประธานเครือข่ายการเกษตรอาสา (ศกอ.) อ.เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน

- ได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิชาการเกษตรดีที่เหมาะสม ประจำปี ๒๕๕๙

- เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องการเกษตรและเรื่องอื่น ๆ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน

- มีการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เหมาะสมกับขนาดดินและระยะการเจริญเติบโตของลำไย ในแต่ละช่วง โดยได้ทำการศึกษาด้วยตนเองและศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงขาม และกรมวิชาการเกษตร

- มีการทำปุ๋ยหมักใช้เอง โดยใช้ใบลำไยที่ได้มาจากการตัดแต่งกิ่ง และเศษวัชพืชในสวน ร่วมกับ พด.๑ ที่ได้รับจากกรมพัฒนาที่ดินมาเป็นตัวช่วยเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายของใบไม้และมูลวัวให้ทำปฏิกิริยากันเร็วขึ้น เพื่อให้ได้ปุ๋ยหมักที่มีคุณภาพดีโดยไม่มีการเผาใบลำไย และเศษวัชพืช เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ช่วยบำรุงดินลำไย และเพื่อรักษาสภาพจุลินทรีย์/อินทรีย์วัตถุในดิน

- มีการใช้ปุ๋ยหมักพืชสด หรือการทำปุ๋ยหมักไต้ดิน ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยจะมีการกวาดใบลำไยที่หล่นอยู่บริเวณรอบต้นลำไยให้ไปอยู่ไต้ต้นลำไย แล้วใส่พด.๑ และเปิดน้ำใส่ตามปกติ โดยวิธีนี้จะช่วยเพิ่มคุณภาพของดิน และยังเป็นลดการเผาใบไม้ในสวนด้วย

๒. การป้องกันและการรักษาดิน

- มีการรักษาความชื้นของดินโดยใช้เศษวัสดุ (ใบลำไย) คลุมดิน เพื่อป้องกันหน้าดินแห้งเร็ว และยังเป็นเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดินเป็นอย่างดี

- ไม่มีการเผาเศษวัสดุภายในแปลง

๓. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

- มีการใช้วิธีกลในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่น

เมื่อมีโรคพุ่มไม้กว่าดะบาด จะมีการตัดส่วนที่ติดโรคใส่ในถุงดำ แล้วนำไปตากแดด เพื่อให้ไรที่เป็นพาหะของโรคตาย จากนั้นจะทำการขุดหลุมฝังเพื่อป้องกันการระบาดของโรค

- มีการใช้แมลงแตนเบียนในการช่วยทำลายมวนลำไย โดยแตนเบียนนี้จะเป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่สามารถทำลายมวนลำไยได้ ทั้งยังไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรและสภาพแวดล้อม ที่สำคัญสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการใช้สารเคมีในการฆ่าแมลงด้วย

๔. มีการจัดการที่อยู่อาศัย และกิจกรรมการปลูกพืชอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการถูกสุขลักษณะ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- มีการจัดแบ่งโซนในการปลูกพืช และที่อยู่อาศัยได้เหมาะสม มีการวางผังแปลงที่เหมาะสม รถทุกชนิดสามารถเข้าไปปฏิบัติงานในแปลงได้

- มีการปรับปรุงพื้นที่ตลอดเวลา ทำให้ขจัดปัญหาน้ำท่วมขัง น้ำแล้ง และไฟไหม้สวนในหน้าแล้งได้เป็นอย่างดี